

NORLED

De beste reiseopplevelser

Etiske retningslinjer for leverandører

En del av Norled's Bærekraftprogram

Innholdsfortegnelse

1 Anvendelse	1
2 Adressere og håndheve bekymringer og brudd.....	2
3 Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	3
3.1 Tvangs-/slavearbeid.....	3
3.2 Organisasjonsfrihet og rett til kollektive forhandlinger	3
3.3 Hard eller umenneskelig behandling.....	3
3.4 Diskriminering	3
3.5 Barnearbeid.....	3
3.6 Et sunt og trygt arbeidsmiljø.....	3
3.7 Lønn	4
3.8 Arbeidstid og fraværsforhold	4
3.9 Ansettelse mot betaling.....	4
3.10 Marginaliserte grupper	4
3.11 Miljø.....	4
3.12 Korrupsjon	5
3.13 Dyrevelferd	5

1 Anvendelse

Norled forventer at alle leverandører og forretningspartnere (herved kalt "Leverandører") overholder gjeldende nasjonale og internasjonale lover og standarder, og handler på en etisk og transparent måte. Denne leverandørens atferdskodeks («retningslinjene») inneholder våre ytterligere minimumsstandarder og gjelder for alle leverandører og underleverandører/-kontraktører.

Retningslinjene skal inngå som vedlegg til alle Norleds leverandør- og partnerkontrakter.

2 Adressere og håndheve bekymringer og brudd

Leverandører skal gjøre retningslinjene til en integrert del av kontrakter med sine leverandører (underleverandører/-kontraktører til Norled), og håndheve underleverandørers overholdelse av retningslinjene. Norled skal også ha rett til å innhente opplysninger om underleverandører og foreta inspeksjoner hos underleverandører knyttet til retningslinjene.

Alvorlig brudd på retningslinjene kan føre til oppsigelse av avtalen. I tilfelle brudd på retningslinjene med en leverandør eller underleverandører, bør situasjonen rettes opp uten unødig forsinkelse. Utelatelse av utbedring kan føre til heving av avtalen.

Brudd på disse retningslinjene kan rapporteres til KHMS-sjef Susanne Walters, susanne.walters@norled.no og til vår e-post for henvendelse om åpenhetsloven, apenhet@norled.no.

3 Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Denne etiske retningslinjen for leverandører er basert på prinsippene i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter, Den internasjonale arbeidsorganisasjonens konvensjoner, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, FNs bærekraftsmål, FNs Global Compact og OECDs retningslinjer for multinasjonale virksomheter.

Alle referanser til arbeidere, ansatte, arbeidskraft og lignende inkluderer innleid personell, løsarbeidere, dagarbeidere, lærlinger og andre som utfører arbeid for eller på vegne av leverandører og underleverandører.

3.1 Tvangs-/slavearbeid

Det skal ikke være tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid.

3.2 Organisasjonsfrihet og rett til kollektive forhandlinger

Arbeidstakere bør ha rett til å melde seg inn i eller danne fagforeninger og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke på noen måte motarbeide fagorganisering eller tariffoppgjør.

3.3 Hard eller umenneskelig behandling

Fysisk eller psykisk mishandling eller straff, eller trusler om fysisk eller psykisk mishandling, seksuell eller annen trakassering og verbale overgrep, samt andre former for trusler, skal være forbudt.

3.4 Diskriminering

Det skal ikke forekomme diskriminering på grunnlag av etnisk bakgrunn, religion, alder, fysisk funksjonshemming, kjønn, sivilstatus, graviditet, seksuell legning, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

3.5 Barnearbeid

Arbeidsstyrken skal kun bestå av arbeidere som er 15 år, eller eldre dersom det kreves av nasjonal lovgivning. Bare hvis det lokale minimum er satt til 14 år i samsvar med unntak fra utviklingsland under ILO-konvensjon 138, kan denne lavere alderen gjelde.

Ingen personer under 18 år skal være engasjert i arbeid som er farlig for deres helse, sikkerhet eller moral, eller som fratår barn deres barndom, deres potensiale og deres verdighet, inkludert nattarbeid.

Lærlingutdanningene skal være klart definert når det gjelder varighet og innhold.

3.6 Et sunt og trygt arbeidsmiljø

Det skal arbeides for å sikre et trygt og sunt arbeidsmiljø for de ansatte.

Leverandører skal ha tilstrekkelige og dokumenterte systemer på plass for å identifisere arbeidsplassrelaterte helse-, miljø- og sikkerhetsrisikoer og definere relevante tiltak for å beskytte ansatte og andre mot skade relatert til deres virksomhet, produkter og tjenester.

Arbeidstakere skal jevnlig motta relevant og dokumentert helse- og sikkerhetsopplæring.

Innkvartering, der det er tilgjengelig, skal være rent, trygt og tilstrekkelig ventilert, og være utstyrt med rene toalettfasiliteter og rent vann.

3.7 Lønn

Lønn og sosiale ytelser skal som et minimum oppfylle nasjonale juridiske standarder eller industristandarder, ut fra hva som er høyest. Lønnen skal være nok til å dekke grunnleggende behov.

Alle arbeidstakere skal få en skriftlig arbeidskontrakt på et språk de forstår som beskriver deres lønnsbetingelser og betalingsmåte før de begynner i ansettelse.

Lønnstrekk som disiplinærtiltak skal ikke tillates.

3.8 Arbeidstid og fraværsforhold

Arbeidstid og pauser skal være i samsvar med nasjonale lover og bransjestandarder, avhengig av hva som gir størst beskyttelse.

Arbeidstakere skal innvilges årlig ferie, sykefravær og fødselspermisjon i samsvar med nasjonal lovgivning, uten noen form for negative sanksjoner.

3.9 Ansettelse mot betaling

Gjennom ansettelsesprosessen og ansettelsesperioden skal ingen innskudd (pengemessig eller på annen måte) samles inn fra ansatte, inkludert midlertidig, sesongbasert og migrantarbeid og ansatte levert av byråer, rekrutterere eller meglere. Leverandører skal sørge for at slike mellommenn ikke krever at enkeltpersoner tilbyr penge- eller annen kompensasjon for deres markedsføring til leverandøren eller underleverandører.

3.10 Marginaliserte grupper

Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til ødeleggelse og/eller forringelse av ressursene og inntektsgrunnlaget for urfolk og marginaliserte befolkninger, for eksempel ved å kreve store landområder, bruk av vann eller andre naturressurser som disse populasjonene er avhengig av.

3.11 Miljø

Nasjonale og internasjonale miljølover og forskrifter skal følges. Tiltak for å forstå og minimere skadevirkninger på menneskers helse og på miljøet skal iverksettes gjennom hele verdikjeden, inkludert klimagassutslipp, andre utslipp og lokal forurensning, bruk av skadelige kjemikalier og plantevernmidler, ressursutvinning og forvaltning av vann, hav, skog og land, samt bevaring av biologisk mangfold.

3.12 Korrupsjon

Korrupsjon i noen form aksepteres ikke, inkludert å tilby, be om, gi eller akseptere bestikkelser, utpressing, tilretteleggingsbetalinger, handel under innflytelse, returkorupsjon/-provisjon og upassende private eller profesjonelle fordeler til kunder, agenter, entreprenører/kontraktører, leverandører eller ansatte til en slik part eller offentlige tjenestemenn, enten direkte eller indirekte, for seg selv, sine eller for andre.

3.13 Dyrevelferd

Nasjonale og internasjonale dyrevelferdslover og -forskrifter skal følges. Dyrevelferd skal respekteres. Det bør iverksettes tiltak for å minimere negativ påvirkning på velferden til produksjonsdyr og arbeidsdyr.